

Ігнат'єва С. Є.

<https://orcid.org/0000-0003-2217-4610>

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Цюп'як І. К.

<https://orcid.org/0000-0002-9547-3390>

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

АВТОРСЬКА ФРАЗЕМІКА ПОЕТИЧНОГО ДИСКУРС МИКОЛИ МИКОЛАЄНКА

У статті здійснено аналіз фраземіки як складника авторського ідіостилю поета Придніпров'я Миколи Миколаєнка. Досліджені фразеологічні одиниці, виявлені в поетичному мовленні, охарактеризовані їхні семантичні параметри, структурно-граматичну організацію та визначена стилістичну роль у художньому тексті. У результаті дослідження виявлені декілька груп поетичних роздумів, крилатих висловів та сентенцій, об'єднаних у спільне поле фраземіки.

Виокремлені дві основні структурно-граматичні групи фразем. Першу групу репрезентують одиниці, побудовані за моделями сурядного та підрядного словосполучення. Другу охоплює фразеологічні конструкції, оформлені як речення, зокрема односкладні, складносурядні та складнопідрядні. Окрему групу становлять прислів'я та приказки, що функціонують у тексті як цілісні семантично завершені структури й виконують смислотвірну роль.

У поетичному дискурсі патріарха січеської літератури виявлена численна група модифікованих фразем, які виконують виразну стилістичну функцію, посилюють образність мовлення та репрезентують індивідуально-авторське переосмислення традиційних фразеологічних моделей. Такі фразеологічні одиниці слугують засобом смислової актуалізації, сприяють створенню нових асоціативних зв'язків і відображають специфіку авторського світобачення.

Індивідуально-авторські фраземи дають змогу глибше інтерпретувати художній текст, виявити особливості світоглядної позиції поета та простежити механізми трансформації традиційних фразеологічних моделей. Вони актуалізують додаткові смислові відтінки, посилюють експресивність вислову та формують оригінальну образну систему твору.

Доведено, що фразеологічні утворення виконують оцінну та емоційно-експресивну функції, реалізують виховний, повчальний і стверджувальний потенціал, а також сприяють глибшому осмисленню багатоманіття буття. Вони формують аксіологічний простір художнього тексту, увиразнюють авторську позицію та підсилюють його вплив на читача.

Ключові слова: фразема, фраземіка, фразеологічна одиниця, модифікована фразема, мовна експресія, ідіостиль

Постановка проблеми. Фразеологія української мови традиційно посідає провідне місце серед лінгвістичних досліджень і не втрачає актуальності сьогодні. Вона привертає увагу науковців, оскільки найяскравіше відображає національну своєрідність мовлення, увиразнює його характер, сформований народом упродовж століть. Водночас її всебічний опис є важливим складником аналізу художнього стилю та індивідуальної поетики митця. Фразеологічні одиниці як образні засоби художнього мовлення вирізняються відтворюва-

ністю та метафоричністю, а також активно функціонують задля створення відповідного експресивного ефекту й посилення емоційності вислову. Вони містять оцінний складник – позитивний або негативний – щодо певного явища чи події. Крім того, фразеологізми слугують засобом вербалізації типових, стереотипних ситуацій, закріплених у мовній свідомості носіїв. Індивідуально-авторський стиль митця є складним і багатовимірним явищем, що формується під впливом різних чинників. До ознак ідіостилу належать добір сти-

лістичних засобів та особливості їх вживання, уміння моделювати відповідні прагматичні ефекти, схильність до орнаментальності, а також специфіка організації мовних ресурсів. Саме ці параметри становлять підґрунтя для дослідження особливостей ідіостилу Миколи Миколаєнка, які особливо виразно простежуються у функціонуванні його фразеологічної системи. Проблема мовної експресивізації фразеологічних одиниць у поетичному дискурсі Миколи Миколаєнка досі не була об'єктом спеціального наукового аналізу, що зумовлює її актуальність і перспективність для подальших досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед науковців, які вивчали питання фразеології української мови, варто назвати дослідження Ю. Прадіда [9], В. Ужченка, Д. Ужченка [11]; М. Демського [2], Д. Сизова [10], Н. Венжинович [1], Ж. Краснобаєвої-Чорної [5; 6], І. Лакомської [7] та інших. Вони наголошують, що класифікація фразеологізмів за граматичним принципом є складною, що пояснюється їхньою генезою та специфічними структурно-семантичними характеристиками. Нам імпонує думка Т.А. Космеди та О.П. Прасол [4] про фразеологізми як свідчення духовної або матеріальної культури. Дослідниці наголошують, що вони відзначаються міфологічним або біблійним походженням, мотивуються легендами, анекдотами, можуть характеризувати жести, почуття чи відчуття та ін. Без сумніву, фразеологічні одиниці відіграють важливу роль у творенні мовної картини світу, образно відображаючи матеріальне й духове життя народу, а фіксуєчись у фразеологічній картині світу, вони відтворюють мовну свідомість носіїв відповідної лінгвокультури [4, с. 77–83]. Заслуговує на увагу праця Ігнат'євої С.Є. та Цюп'як І.К. «Мовна експресивізація фразеологічних одиниць у художніх текстах Володимира Винниченка» [3]. У цьому дослідженні на фразеологічному рівні простежені засоби мовної експресивізації, які вжиті українським письменником, а також з'ясовані їхні особливості в аспекті мовленнєвого впливу на читача. Авторки визначили, що фразеологічні одиниці ад'єктивного типу найактивніше вживаються автором. Серед них виразно представлені фразеологізми для позначення фізичних якостей, рис характеру персонажів, характеристики предметів, абстрактних явищ.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження авторської фраземіки як складника авторського ідіостилу поета Придніпров'я Миколи Миколаєнка – одного з найвідоміших і найцікаві-

ших письменників Придніпров'я. Його поетичний дискурс становить своєрідний літопис складної та багатой на випробування епохи середини ХХ початку ХХІ століття, це глибокі роздуми про долю українців та України.

Виклад основного матеріалу. Мовна картина потичного дискурсу М.Миколаєнка багата на різні експресивні засоби, серед яких значущу роль відіграють авторські фраземи. Ці авторські оцінні сентенції ввібрали в себе такі поняття людського буття, як: життя та смерть, любов та ненависть, вірність та зрада. Сентенційна картина світу поета є відображенням його світогляду, ціннісних орієнтирів, функціонування авторських оцінних сентенцій є однією з особливостей його художнього мислення. Тематика сентенцій вражає: духовні традиції, культура українців, релігійні вірування, мистецькі творіння, історичне минуле українського народу, моральні чесноти людини, світоглядні уявлення українців. Сутність таких сентенцій полягає в умілому підборі виразних слів, у досконалому поєднанні актуальних явищ життя в загальні норми та у панівні ідеї, додають мові певного ритму та лаконічності. Зазвичай, вони становлять один короткий рядок, водночас концентрують глибокий філософський, моральний та політичний зміст. Автор майстерно грає словами, створюючи несподівані повороти думки, які змушують читача замислитись. Сентенції Миколаєнка – це яскравий зразок інтелектуальної філософії. Основні теми, які розкрито в авторських фраземах, містять морально-етичне, філософсько-екзистенційне та національно-патріотичне спрямування.

До групи сентенцій психологічного наповнення відносимо вислови, що стосуються людського життя, його сенсу та цінностей. Проблема смислу буття була й залишається загально важливою – постановка і спроба вирішення таких проблем є притаманними сентенційним висловам. У поетичному дискурсі Миколи Миколаєнка виокремлюємо оцінні фраземи, що мають повчальний та виховний аспект:

а) життя, його сенс. Напр.: *Пильнуйте зло, повзуче гиддя,/ Своє життя учімося прожити;/ Своє життя – це те, що ти створив* [8, с.76]; *Життя – ріка гримливо-говірка,/ якою вона збудеться для тебе ?* [8, с.53]; *Життя – тягуче, сіре, несмачне, / хоча й додайте соусу айолі...* [8, с. 76]; *Легкої нам ніхто не дасть путі :/ усе береться в поті та в бою* [8, с. 80]; */ В житті ми завжди у бою,/і це природний стан людини* [8, с. 190]. *Життя, я знаю, – це тяжка робота, / найтяжча й найнідступніша з планетних трас* [8, с. 187];

б) життєві цінності. Напр.: *Не продавай, людино, честі, / бо тим її засуджуєш на смерть!* [8, с.60]; *Чесць бережи свою до скону, / адже то прапор твій у чистоті!* [8, с. 60]; *Ти принципи власні не руш, / хоч може душа й розірветься...* [8, с. 63]; *Зміни себе у ставленні до світу – / і схочеться радіти і співати* [8, с. 174]; *Я знаю: найстрашніше для людини, / коли немає єдності в душі* [8, с. 106]; *Собою бути – щастя нам завжди, / душею цільний, в злагоді з собою* [8, с. 53].

в) людина та її душа. Напр.: *А люди? люди – вічно в горі... / Отож лови щасливу мить* [8, с. 66]; *Де розумом слабка людина, / там виручає нас душа* [8, с. 29]. *Душа безсмертна наша... / то як же може вмерти?* [8, с. 165]; *Тіло душі дає силу творить* [8, с. 60]; */ Із тілом душа має жити у згоді* [8, с. 61]; *Тіло – душі оболонка міцна* [8, с. 61]; *Душа не може помиляться* [8, с. 29]. *За нами стежить Боже Око, / що сяє Сонцем в небесах* [8, с. 171];

г) віра та надія на краще життя. Напр.: *Найвища, найсвятіша віра, / коли Всевишній у твоїй душі* [8, с.94]; *Берись за розум, роде наш людський, / іди Землею в гідності та честі* [8, с. 191];

д) любов до України. Напр.: *Нам Батьківщина – то саме життя, / нащадків наших горде майбуття* [8, с. 264];

е) сповідь поета. Напр.: *Думки бездумно й гнівно не рубай, / виважуй філософськи свій рубай* [8, с. 172].

Особливістю творення вторської Фраземіки М. Миколаєнка є те, що його крилаті вислови містять вмотивоване пояснення про смисл і призначення людини на землі, швидкоплинність її життя. Автор твору наголошує на тому, що людина повинна робити добрі справи, залишаючи по собі слід Напр.: *Життя, прожите нами, ніколи вже не стерти* [18, с. 165]; *Яка трагедія – прожить життя бездарно* [8, с. 35]; *Докіль живу – це найголовніше і високе! / Дає мені енергію цвісти й дзвенить* [8, с. 165]; */Щастя твоє – не у роді знатнім, / тільки в чині власному воно* [8, с. 186]; */У кожного своя у світі ніша, / вона його не краще і не гірше* [8, с. 67]; */ У справжньому лиши осягаєш суть* [8, с.67]; */ Посів звичку – вжав характер* [8, с. 69]; */ Створив себе самого ти* [8, с.69]; */Та гуркне сльотава одна лиш мить – / і може навіки нас оганьбить* [8, с. 71]; */Хто йде вперед, – страху не має!* [8, с. 73]; */І сонце кожному сія, / не варто скаржитись на долю* [8, с. 190].

До тематичної групи фразем морально-етичного спрямування відносимо групу висловів, що картають людські вади. Микола Миколаєнко звертається

до теми здоров'я як найціннішого скарбу, від чого залежить життя людини. Саме тому і застерігає читачів від шкідливих звичок. Його максими звучать досить переконливо, вказуючи на людські вади. Напр.: *Удай із себе геть слабкого і глянь: / хто – ворог, а хто – друг?* [8, с. 132]; *П'ятика – то у безумстві вправі* [8, с. 38]; */П'янство – безум і велике горе* [8, с. 38]; */ Спочатку випивку шукаєш ти, / затим шукає випивку чарчина* [8, с. 38]; */Отак у дім наскочила біда – / заповонила безпробудна п'янка* [8, с. 38]; */ Зелений змії, гарячка біла – тать: / тебе окраде, зробить ідіота* [8, с. 38]; */ Нікому вже тебе не врятувати – / не відпускає жертв своїх болото* [8, с. 38]. Фраземи такого типу вирізняються умисною грубістю, бо апелюють до особи, яка вже потрапила під дію негативних чинників.

До другої групи уналежнюємо фразеологічні конструкції, оформлені як речення: Напр. *Збагнути варто правило одне: // за розум взялись пізно не бува* [8, с. 76]; б) складносурядні // *За розум взявся – й Доля не мине: // І честь зберіг, і мудра голова* [8, с. 76]. Подані сентенційні побудови репрезентують життєву філософію людини з вагомим педагогічним і моральним досвідом. У них вербалізовано настанову на самовдосконалення й особистісну зрілість: усвідомлення необхідності «взятися за розум» постає як універсальне правило, актуальне на будь-якому життєвому етапі. Афористичність висловів, ритмомелодійна організація та умовно-наслідкові зв'язки : «*За розум взявся – й Доля не мине*» підсилюють їхній повчальний характер. Такі вислови не лише транслують народну етичну максиму, а й формують авторське морально-ціннісне узагальнення, у якому досвід постає джерелом честі, мудрості та гармонійної долі. Наведені вислови становлять поєднання простих і складних речень із різними типами синтаксичного зв'язку, що підсилює їхню афористичність і повчальний характер. Таке синтаксичне оформлення надає висловам афористичності, логічної завершеності та дидактичної переконливості.

Поєднання розповідної форми у підрядній частині з імперативною у головній частині виявляємо у складнопідрядному реченні з підрядним умови: *Якщо удачу мати хочеш ти, / до неї сам дорогу й освяти* [8, с. 172]. Чітка умовно-наслідкова модель [Якщо..., то...]. Узагальнено-особове значення формує настанову універсального характеру. Ритмічна симетрія сприяє афористичності. Така синтаксична побудова створює логічно завершену дидактичну формулу з виразним причинно-наслідковим зв'язком.

Простежуємо виразну авторську фраземіку, що реалізується через індивідуально-образне переосмислення загальнономовних складників і створення афористичних конструкцій. Напр.: *Пильнуйте зло, повзуче гиддя, // Своє життя учімося прожити; // Своє життя – це те, що ти створив* [8, с. 76] зло метафорично персоніфікується й конкретизується через експресивну номінацію «повзуче гиддя», що виконує оцінну та емоційно-інтенсифікуювальну функції. Така образна характеристика не є усталеним фразеологізмом, а постає результатом індивідуально-авторського словотворення. фраземотворчість виявляється не у створенні нових ідіом, а в афористичному переосмисленні загальнономовної сполуки «прожити життя». Автор акцентує на ідеї особистої відповідальності й творчого самотворення, що надає синтаксичним побудовам узагальнювально-філософського звучання.

У вислові *Зміни себе у ставленні до світу – і хочеться радіти і співати* [8, с. 174] авторська фраземіка виявляється не у створенні нової ідіоми, а в індивідуальному поєднанні загальнономовних елементів, що формують афористичну й філософську настанову. У чому саме прояв? Трансформація узвичаєної формули. Конструкція «зміни себе» є загальнономовною, однак у поєднанні зі словосполученням «у ставленні до світу» вона набуває узагальненого морально-етичного змісту, перетворюючись на сентенцію. Така модель типова для афористичних формул і посилює дидактичність. Інфінітивний ланцюжок «*радіти і співати*» виконує функцію емоційного підсилення, створює образ внутрішньої гармонії та духовного піднесення. Авторська фраземіка реалізується через: афористичність формулювання, узагальнено-особовий характер вислову метафоричне осмислення внутрішньої трансформації, синтаксичну лаконічність і умовно-наслідкову побудову. Індивідуальність полягає не в новому фразеологізмі, а в оригінальній організації мовного матеріалу, що надає вислову філософської глибини й повчального звучання. Авторська фраземіка в наведених прикладах реалізується через метафоризацію, оцінність і афористичність, формуючи індивідуальний стиль поета і посилюючи прагматичний вплив вислову.

Один із головних мотивів творчості Миколаєнка – заклик до творення життя через засівання правди, добра та любові, а також співпереживання людським стражданням задля досягнення духовного здоров'я людини. Поезія Миколи Миколаєнка відображає його глибокі світоглядні засади, спрямовані на утвердження моральних ціннос-

тей, національної ідентичності та філософського осмислення сучасних подій.

Авторська фраземіка реалізується через кілька виразних прийомів у вислові : *Думки бездумно й гнівно не рубай, / виважуй філософськи свій рубай* [8, с. 172]. Метафоризація дії: дієслово *рубати* переноситься зі сфери фізичної дії у сферу мислення й мовлення, що сприяє формуванню індивідуально-образної метафори: «*рубати думки*» – різко висловлюватися, категорично оцінювати, поспішно судити. Це не усталений фразеологізм, а авторське переосмислення лексеми. Також простежуємо семантичний контраст. Опозиція «*бездумно й гнівно*» – «*виважуй філософськи*» створює антитетичну модель. Контраст підсилює повчальність і створює морально-етичний імператив. Наказова форма *не рубай, виважуй* надає вислову характеру настанови. Автор не вказує підмет, що створює узагальнено-особове значення – звернення до кожного. Повтор кореня *-руб-*: *рубай – рубай* виконує стилістичну функцію, акцентуючи на ключовий образ і водночас надаючи синтаксичній побудові ритмічної завершеності. Авторська фраземіка в цьому випадку полягає у створенні індивідуальної метафори, поєднанні імперативності з антитезою, образному переосмисленні дії як символу мовленнєвої або розумової поведінки. Отже, вислів має афористичний характер і демонструє індивідуально-стильову трансформацію звичних мовних засобів.

Збагнути варто правило одне: / *за розум взятись пізно не бува; / За розум взявся – й Доля не мине; / І честь зберіг, і мудра голова* [8, с. 76]. Висловлення має виразне фразеологічне забарвлення й побудоване на переосмисленні сталих народних висловів. Стриженева фразема «*взятися за розум*» означає: схаменутися, почати діяти розсудливо, змінити поведінку на більш обдуману. В уривку ця фразема вжитвається тричі у різних граматичних формах: «*за розум взятись*», «*за розум взявся*». Повтор створює композиційний центр твору та підкреслює головну ідею – необхідність своєчасного морального й розумового прозріння. Фразема зазнає авторського розширення: «*За розум взявся – й Доля не мине*». Саме тут відбувається поєднання народної мудрості з персоніфікованим образом Долі, а написання з великої літери надає їй символічного значення. Простежуємо виразний причинно-наслідковий зв'язок: *розумна поведінка* → *прихильність долі*. Автор створює власну моральну формулу успіху, має форму повчального афористичного вислову. Ця фразема утверджує традиційні українські цін-

ності: розсудливість, відповідальність, честь, віру в справедливу долю. Мораль проста й оптимістична: людина здатна змінити власну долю через усвідомлений вибір. Уривок є прикладом авторської фраземіки, оскільки автор використовує народний фразеологізм, здійснює його художню трансформацію, створює новий афористичний вислів на основі традиційної мовної формули.

У поетичному мовленні автора простежується тенденція до формування індивідуально-авторських фразем у формах риторичного запитання та риторичного оклику. Такі конструкції виконують не лише емоційно-експресивну, а й концептуально-організаційну функцію, формуючи морально-етичний дискурс тексту. Автор вибудовує фраземи у формі риторичного запитання. Напр.: *Обурюватися? – в тому глузду мало:/ лишень себе самого кинеш на поталу* [8, с. 55]; *А люди? люди – вічно в горі.../ Отож лови щасливу мить* [8, с. 66]. Запитання трансформується у фразему-застереження. Воно не стимулює діалог, а моделює внутрішній моральний монолог. Трапляються у поетичних текстах і риторичні оклики – звертання, в яких

автор повчає читачів, веде з ними виховну бесіду, подекуди навіть з категоричним оцінним напуттям. Напр.: *Вмій своєчасно вихопити рапіру/ і першим нанести в бою удар!* [8, с. 79]; *Честь бережи свою до скону,/ адже то прапор твій у чистоті!* [8, с. 60]. У цій групі авторські фраземи мають імперативний характер. Вони формують модель прямого виховного звернення до читача. Навіть у монологічному тексті автор створює ефект розмови з читачем.

Висновки. Отже, авторські фраземи Миколи Миколаєнка справді є узагальненням народно-поетичного досвіду. Вони спираються на традиційну образність; трансформують фольклорні мотиви у філософські узагальнення; формують афористичну модель осмислення буття; поєднують національну ментальність із універсальними екзистенційними проблемами. Таким чином, постає цілісна система морально-філософських формул, що тяжіють до рівня сучасних поетичних прислів'їв. Варто зазначити, що Миколаєнко вживає сентенції в поетичному дискурсі як комунікативно-оцінний засіб його художнього світу.

Список літератури:

1. Венжинович Н. Ф. Фраземіка української літературної мови в контексті когнітології та лінгвокультурології: монографія. Ужгород: ФОП Сабов А.М., 2018. 463 с.
2. Демський М. Українська фраземіка : дериваційна база, семантико-граматичні особливості : монографія / упор. О. Демська, М. Яким. Дрогобич : Посвіт, 2019. 340 с.
3. Ігнатєва С.Є., І.К. Цюп'як. Мовна експресивізація фразеологічних одиниць у художніх текстах Володимира Винниченка. *Закарпатські філологічні студії*. 2023. Вип. 29 (1). С. 53–58. DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.29.1.9>
4. Космеда Т. А., Прасол О. П., «Політичний» фразеологізм у мовній свідомості галичан і поляків: проблема трактування. *Вісник Дніпропетровського університету*, 2014, № 11, С. 77–83
5. Краснобаєва-Чорна Ж. В. Лінгвофраземна аксіологія: парадигмально-категорійний вимір: монографія. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016. 410 с.
6. Краснобаєва-Чорна Ж. В. Вторинна знакова система ціннісної картини світу у фраземіці. Вінниця: ТОВ «Твори», 2020. 172 с.
7. Лакомська І. В. Іменникові фразеологізми у медіазаголовках : семантико-граматичний аспект. *Записки з українського мовознавства*, 2023. (30), С.44–52. <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2023.30.283840>.
8. Миколаєнко М. Віща Зоря: Зібрання поезій у 5-х томах. Т. 5 (2010–2012 рр.). Дніпропетровськ: Ліра, 2014. 280 с.
9. Прадід Ю. Ф. Фразеологічна ідеографія: проблематика досліджень [відп. ред. О. О.Тараненко]; НАН України, Ін-т укр. мови. Київ; Сімферополь, 1997. 252 с.
10. Сизонов Д. Стилїстика фразеології в мультимедійній комунікації: пошук нового. *Вісник Київського національного університету Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика*. 2022. № 2(32). С. 72–75.
11. Ужченко В.Д., Ужченко Д.В. Фразеологія сучасної української мови: Навч. посіб. Київ.: Знання, 2007. 494 с.

Ihnatieva S. Ye., Tsiupiak I. K. AUTHORIAL PHRASEMICS OF THE POETIC DISCOURSE OF MYKOLA MYKOLAENKO

The article analyzes phrasemics as a component of the individual idiostyle of the Dnipro-region poet Mykola Mykolaenko. Phraseological units identified in poetic speech are examined, their semantic parameters and structural-grammatical organization are characterized, and their stylistic role in the literary text is

determined. The study revealed several groups of poetic reflections, winged expressions, and maxims united within a common field of phrasemics. Two main structural-grammatical groups of phrasemes are distinguished. The first is represented by units constructed according to models of coordinate and subordinate word combinations. The second encompasses phraseological constructions shaped as sentences, including one-member, compound, and complex sentences. A separate group consists of proverbs and sayings that function in the text as semantically complete structures and perform a meaning-forming role.

In the poetic discourse of the patriarch of Sicheslav literature, a numerous group of modified phrasemes has been identified; they perform a distinct stylistic function, enhance imagery, and represent the author's individual reinterpretation of traditional phraseological models. Such phraseological units serve as a means of semantic actualization, contribute to the creation of new associative links, and reflect the specificity of the author's worldview.

Individually authorial phrasemes enable deeper interpretation of the literary text, reveal features of the poet's worldview position, and trace mechanisms of transformation of traditional phraseological models. They also actualize additional semantic nuances, intensify expressive power, and shape the original imagery system of the work. It is proven that phraseological formations perform evaluative and emotional-expressive functions, realize educational, didactic, and affirmative potential, and contribute to a deeper understanding of the diversity of existence. They form the axiological space of the literary text, clarify the author's position, and strengthen its impact on the reader.

Keywords: phraseme, phrasemics, phraseological unit, modified phraseme, linguistic expressiveness, idiostyle.

Дата першого надходження статті до видання: 23.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 14.05.2026